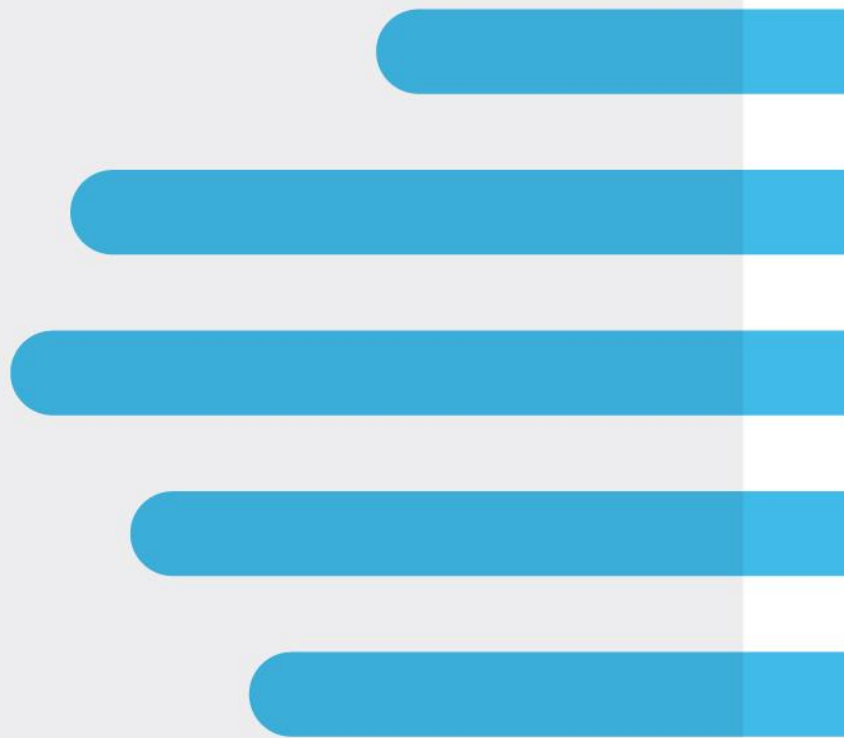

Tietosuojavaatimusten toteutuminen IQVIAN Apteekkipaneeliin kuuluvan analyysipalvelun yhteydessä

[IQVIA Apteekkipaneeli](#)

Kesäkuu, 2024

SISÄLTÖ

Johdanto	2
Tietosuojavaatimusten toteutuminen apteekkipaneelitoiminnassa	3
Osapuolten väliset tietosuojaroolit apteekkipaneelitoiminnassa	3
Henkilötietojen anonymisointi	3
Tietojen siirtyminen eri osapuolien välillä ja tietovirtakuvaus	6
Yhteenveto	7
Lisätietoja.....	7

JOHDANTO

IQVIA on johtava maailmanlaajuinen edistyksellisten analyysien, teknologiaratkaisujen ja kliinisten tutkimuspalvelujen tarjoaja biotieteiden alalla. IQVIA Connected Intelligence™ tarjoaa kätevästi ja tehokkaasti syvällistä tietoa, jonka avulla asiakkaat voivat nopeuttaa innovatiivisten lääketieteellisten hoitojen kliinistä kehittämistä ja kaupallistamista ja näin parantaa potilaiden hoitotuloksia. IQVIAlla on noin 87 000 työntekijää yli 100 maassa.

IQVIAN koko maan kattava Apteekkipaneeli on toiminut Suomessa vuodesta 2013 lähtien edistäen terveydenhuoltoa ja parantaen potilaiden hoitotuloksia tarjoamalla terveydenhuollon toimijoiden, lääketeollisuuden, apteekkien ja viranomaisten käyttöön entistä parempia lääkkeiden kulutustilastoja. IQVIA takaa, että kaikki paneeliin ja sen palveluihin toimitetut tiedot ovat turvassa ja niitä käsitellään sovellettavien tietosuojavaatimusten mukaisesti.

Apteekkipaneeliin osallistuvat apteekit saavat käyttöönsä IQVIAN analyysipalvelun, joka mahdollistaa liiketoiminnan kehityksen seurannan ja analysoinnin. Palvelu helpottaa lääkkeiden myynnin seurantaa ja tarjoaa olennaista tietoa päätöksenteon tueksi. Analyysipalvelu sisältää tietoa paikallisesta markkinasta, kilpailijoista ja tuotteista. Palvelu on suunniteltu apteekkiyrittäjille, ja se auttaa vastaamaan liiketoiminnan menestyksen kannalta olennaisiin kysymyksiin tilastollisen tiedon avulla.

Terveyden edistämiseksi ja potilastulosten parantamiseksi on osattava yhdistää oikea teknologia, tietämys ja sidosryhmät. IQVIA pystyy tarjoamaan tutkijoiden, potilaiden ja terveydenhuollon tarjoajien toiminnan kannalta oleellista tietoa yhdistämällä datan, teknologian, kehittyneet analyysityökalut sekä syvän asiantuntemuksen. Tämän tiedon suojaaminen ei ole pelkästään IQVIAN eettinen ja laillinen velvollisuus, vaan myös koko organisaation ydinarvo. IQVIA on sitoutunut noudattamaan alan johtavia tietosuojastandardeja ja turvallisuusvaatimuksia. IQVIA kiinnittää erityistä huomiota tietosuojasääntelyn vaatimusten toteutumiseen kaikissa palvelunsa eri vaiheissa ja pyrkii varmistamaan, että sen asiakkaat voivat täysin luottaa palvelun täyttävän tietosuojaan liittyvät vaatimukset.

Terveydenhuoltoalan tietojen arkaluonteisuuden vuoksi tietosuoja ja tietoturva ovat ensiarvoisen tärkeitä. Tämän dokumentin tarkoituksena on antaa kuvaus tietosuoja- ja tietoturva-vaatimusten toteutumisesta Apteekkipaneelissa, jotta sekä nykyiset että paneeliin liittymistä harkitsevat jäsenet saavat selkeän kuvan palveluun liittyvien tietosuojavaatimusten noudattamisesta ja tietojen anonymisoinnista. Tietosuojavaalutettu on tarkastanut tiedonsiirtoprosessin varmistaakseen, että kaikki on suunniteltu korkeinta mahdollista tietoturvaa ja yksityisyydensuojaa silmällä pitäen ja että paneelin jäsenet voivat olla täysin varmoja siitä, että sovellettavia tietosuojalakeja noudatetaan täysimääräisesti.

TIETOSUOJAVAATIMUSTEN TOTEUTUMINEN APTEEKKIPANEELITOIMINNASSA

Apteekkien toimintaan ja lääkeostoihin liittyy arkaluonteiseksi katsottavaa henkilötietoa, mistä syystä apteekkien tulee kiinnittää toiminnassaan erityistä huomiota tietosuoja- ja tietoturva-asioihin. IQVIAN apteekkeille tarjoaman palvelun osalta tietosuojaan liittyvät kysymykset ovat siten erittäin korostuneessa roolissa, ja paneeliin liittyvien apteekkien tulee voida täysin luottaa siihen, että niiden palveluun luovuttama tieto on turvassa ja sitä käsitellään tietosuojasääntelyn mukaisesti.

Näiden vaatimusten varmistamiseksi toteutetaan tiettyjä toimenpiteitä. Ensinnäkin apteekkien kassajärjestelmässä oleva tieto sisältää henkilötietoja, ja siksi järjestelmästä siirrettävä tieto käy läpi peruuttamattoman prosessin, jolla varmistetaan, että kaikki tieto on anonymisoitua ja ettei sitä voida enää tunnistaa eikä yhdistää yksittäiseen henkilöön. Anonymisoinnin jälkeen tieto salataan erityisellä avaimella, jolla varmistetaan tiedon pysyminen turvassa.

Tämän jälkeen salattu tieto siirretään hyväksytylle kolmannelle osapuolelle, joka tarkastaa ja varmistaa anonymisoinnin automaattisesti tietyillä kynnysarvoanalyysillä ennen tiedon välittämistä IQVIAN Apteekkipaneeliin. Apteekkipaneelin käsittelemä tieto on nyt täysin anonymisoitua, eikä sitä voida enää yhdistää yksittäiseen henkilöön.

Koska anonymisointiprosessi on peruuttamaton ja suoritetaan niin, että anonymisoidusta tietoa-aineistosta ei ole mahdollista tunnistaa luonnollista henkilöä, aineisto lakkaa olemasta henkilötietoa anonymisoinnin myötä ja tietosuojalainsäädäntö ei enää sovellu anonymisoituun tietoon.

Osapuolten väliset tietosuojaroolit apteekkipaneelitoiminnassa

GDPR-lainsäädännön mukaisesti IQVIA siirtää ja käsittelee henkilötietoja apteekin lukuun ja toimii siten henkilötietojen käsittelijän roolissa suhteessa apteekkiin. Henkilötietojen kynnysarvoanalyysin ja anonymisoinnin suorittaa IQVIAN alihankkija.

Tietojen käsittelyyn osallistuvien osapuolten välillä on solmittu tietosuojasääntelyn edellyttämät ja tämän vaatimukset täyttävät tietojenkäsittelysopimukset.

Henkilötietojen anonymisointi

Apteekkien kassajärjestelmän tarjoajat käyttävät tietojen anonymisointiin ja salaukseen anonymisointimoduulia, jolla varmistetaan, ettei henkilötietoja siirretä tahattomasti apteekkijärjestelmän ulkopuolelle.

Anonymisointiratkaisun on kehittänyt IQVIA Finlandille tämän alihankkija (Trusted Third Party, jatkossa "TTP"), ja sen tehtävänä on anonymisoida ja salata tieto sen siirron yhteydessä. TTP tarjoaa myös palveluja, joihin sisältyy uusien salausavainten myöntäminen apteekkien liittyessä paneeliin, kynnysarvo- ja anonymisointipalvelu sekä kohdennus- ja segmentointipalvelu.

Anonymisointimoduuli poistaa ja korvaa arkaluontoista asiakastietoa sisältävät kentät (lääkärin tunnus, reseptin tunnus, potilaan tunnus, tapahtuman tunnus) peruuttamattomilla pseudonyymeillä ja salaa tiedot OpenSSL-kirjastojen avulla. Moduulin tarkoituksena on täysin suojata ja poistaa palvelun kautta käsiteltävät henkilötiedot ja varmistaa tiedon luottamuksellisuus tiedonsiirron yhteydessä. Anonymisointiprosessi tapahtuu apteekin tiloissa ennen tiedon siirtämistä eteenpäin. Apteekkien kassajärjestelmien palveluntarjoajat, Receptum tai Pharmadata, asentavat ja hallinnoivat moduulia.

Yksityiskohtainen kuvaus siitä, miten anonymisointi ja tietojen yhdistäminen toteutetaan käytännössä:

Apteekki

1. Sopimus ja asennus:

- Apteekkipaneeliin kuuluva apteekki tekee yhteistyötä kassajärjestelmän palveluntarjoajan (esim. Pharmadata tai Receptum, jäljempänä "palveluntarjoaja") kanssa tietojen siirtämiseksi apteekin kassajärjestelmästä.

Palveluntarjoaja

2. Anonymisointimoduulin asentaminen:

- Palveluntarjoaja varmistaa, että anonymisointimoduuli on asennettu oikein käyttäen apteekille toimitettua yksilöllistä salausavainta.

3. Raakatiedon siirto:

- Palveluntarjoaja toimittaa raakamyyntitiedot anonymisointimoduuliin.

4. Anonymisoinnin suorittaminen:

- Palveluntarjoaja suorittaa anonymisointimoduulia käyttäen sovitun viikoittaisen anonymisoinnin.
- Anonymisointimoduuli käyttää keyed hash -tekniikkaa muuntamaan ja anonymisoimaan peruuttamattomasti kaikki myyntitiedoissa olevat henkilötiedot.
- Lääkäreihin yhdistettävät tiedot anonymisoidaan ja ryhmitellään erikoisalan mukaan.
- Potilaisiin liittyvät tiedot anonymisoidaan ja ryhmitellään iän ja sukupuolen mukaan.

5. Tiedoston salaus:

- Anonymisointimoduuli salaa lähetettävän tiedoston ennen sen siirtämistä.

6. Turvallinen tiedonsiirto TTP:lle:

- Palveluntarjoaja siirtää salatun tiedoston turvallisesti alihankkijalle (TTP).
- Tieto siirretään apteekin palvelimelta TTP:n järjestelmään vasta sen jälkeen, kun se on anonymisoitu, ja näin varmistetaan, ettei mitään henkilöön yhdistettävissä olevaa tietoa poistu apteekin järjestelmästä.
- Tiedostot ladataan käyttäen SFTP-palvelinta (Secure File Transfer Protocol), eli suojattua tiedostojen siirtoprotokollaa, joka varmistaa turvallisen tiedonsiirron.

7. Raakatiedon poistaminen:

- Palveluntarjoaja tuhoaa raakatiedon heti, kun salattu tiedosto on onnistuneesti siirretty.
- Anonymisointimoduuli varmistaa sen, että apteekin järjestelmästä ei tahattomasti poistu mitään todellisia ja henkilöön yhdistettäviä tunnisteita.

Alihankkija (TTP)

8. Jatkoanonymisointi ja kynnysarvojen validointi:

- Alihankkija (TTP) vastaanottaa salatun tiedoston ja käynnistää toisen kierroksen anonymisoinnin ja tietojen jakamisen markkinatietoihin ja reseptitietoihin potilastilastilastointipalvelua varten.

9. Ad hoc -reseptitiedot potilastilastointipalvelua varten:

- Kynnysarvojen validoinnilla varmistetaan, että kaikki tietokokonaisuudet ovat riittävän suuria yksilöiden anonymiteetin suojaamiseksi sekä varmistetaan että tietokokonaisuudet noudattavat vähimmäiskokovaatimuksia, jotta yksittäisten potilaiden ikä tai sukupuoli ei paljastu.
- Jos kynnysarvot eivät täyty, tietoja ei lähetetä IQVIAN potilastilastointipalveluun.

10. Syötetietojen anonymisointi IQVIALle siirrettäessä

- Kaikki syötetiedot validoidaan kynnysarvolla, ja tiedoista poistetaan kaikki lääkäreiden, apteekkien ja potilaiden tunnistetiedot, jotka eivät täytä vähimmäiskokovaatimuksia.
- Täysin anonymisoitu ja tunnistamattomaksi tehty syötetieto siirretään turvallisesti IQVIALle SFTP-protokollan kautta.

IQVIA

11. Samankaltaisuusmallinnus:

- Saadut tiedot toimivat syötteenä tilastollisille ennustemalleille.
- IQVIA käyttää samankaltaisuusmallinnusta ennustamaan Apteekkipaneeliin kuulumattomien apteekkien toimintaa sisäänmyyntitietojen ja validoitujen syötetietojen perusteella.

12. Analyysipalvelu:

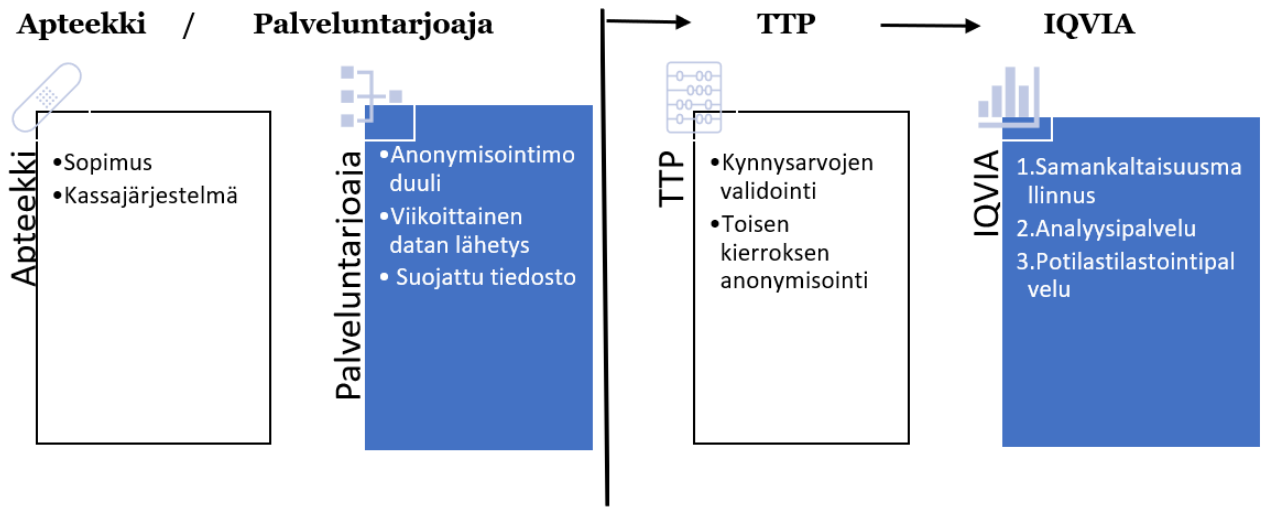
- Syötetiedot (Apteekkipaneelistä) ja ennustetiedot (samankaltaisuusmallinnuksesta) yhdistetään.
- Yhdistämisprosessissa otetaan huomioon maantieteelliset alueet ja ajanjaksot.
- Tuloksena syntyvä yhdistetty tietokokonaisuus tulee IQVIAN analyysipalvelun kautta Apteekkipaneelin asiakkaiden saatavilla.

13. Potilastilastointipalvelu:

- Epidemiologisissa tutkimuksissa sekä hoitopolkujen kartoittamisessa ja suunnittelussa käytetään kynnysarvoin varmennettuja reseptitietoja. Tilastoja pyydetään tapauskohtaisesti, ja ne saadaan TTP:ltä kansallisella tasolla ikäryhmien ja sukupuolen mukaan, niin että niitä voidaan verrata väestöön kansallisella tasolla.

Tämä huolellinen prosessi takaa sekä yksityisyydensuojan että tehokkaan tietojen yhdistämisen analyysi- ja tutkimustarkoituksiin.

TIETOJEN SIIRTYMINEN ERI OSAPUOLIEN VÄLILLÄ JA TIETOVIRTAKUVAUS

YHTEENVETO

Terveysten edistämiseksi ja potilastulosten parantamiseksi on osattava yhdistää oikea teknologia, tietämys ja sidosryhmät. IQVIA on sitoutunut noudattamaan korkeaa tietosuojan ja tietoturvan tasoa kaikissa henkilötietojen käsittelytoimissaan.

Apteekkipaneelissa tietojen anonymisointiprosessi on peruuttamaton, ja se toteutetaan siten, että rekisteröityjä ei ole mahdollista tunnistaa anonymisoiduista tiedoista, ja näin varmistetaan kaikkien sovellettavien tietosuojalakien noudattaminen ja kiinnitetään erityistä huomiota käsiteltävien tietojen arkaluonteisuuteen. Kaikki siirretyt tiedot salataan ja anonymisoidaan peruuttamattomasti; Suomen tietosuojavaltuutettu on tarkastanut tiedonsiirtoprosessin.

Koska anonymisointiprosessi on peruuttamaton ja suoritetaan niin, että anonymisoidusta tietoa ei ole mahdollista tunnistaa luonnollista henkilöä, aineisto lakkaa olemasta henkilötietoa anonymisoinnin myötä ja tietosuojalainsäädäntö ei enää sovellu anonymisoituun tietoon.

Lisätietoja

- IQVIA's Pharmacy Panel and Store Manager - service <https://www.iqvia.com/fi-fi/locations/nordics/solutions/healthcare-providers/pharmacy-panel-and-store-manager>
- IQVIA's privacy policy <https://www.iqvia.com/about-us/privacy/privacy-policy>
- IQVIA's sustainability report on data protection and security principles <https://www.iqvia.com/-/media/iqvia/pdfs/about-us/esg/iqvia-2023-esg-report.pdf>
- IQVIA's Code of Conduct for subcontractors [iqvia-the-supplier-code-of-conduct-2023.pdf](https://www.iqvia.com/-/media/iqvia/pdfs/about-us/esg/iqvia-the-supplier-code-of-conduct-2023.pdf)

OTA YHTEYTTÄ

Email: iqvia.apteekkipalvelu@iqvia.com

[iqvia.com](https://www.iqvia.com)